

Byggnads- och miljöskyddsnämnden

Revisions PM av byggnads- och miljöskyddsnämnden

Kommunrevisionen har inom ramen för den grundläggande granskningen genomfört en delgranskning av byggnads- och miljöskyddsnämndens verksamhet. Granskningen avser nämndens interna styrning och kontroll avseende sin verksamhet och ekonomi. De sakkunnigas PM bifogas denna revisionskrivelse.

Vid nästa revisionsdialog kommer vi som revisorer att bland annat följa upp nämndens arbete avseende de rekommendationer som återfinns i bifogat PM.

KOMMUNREVISIONEN
2023-03-28

Urban Pehrsson, revisor

Handläggare, titel, telefon

Revsul Dedic och Ghenoa Abbas, Deloitte AB,
på uppdrag av revisionskontoret

Granskning av byggnads- och miljöskyddsnämnden

Vi vill inledningsvis lyfta fram i denna PM att den är skriven i form av en avvikelserapportering. Det pågår och görs ett kontinuerligt arbete i riktning mot att förbättra och utveckla nämndens arbete vilket inte synliggörs här. Arbetet sker i en kontext mot en alltmer omfattande lagstiftning och normering.

Denna granskning ingår som en del i revisorernas grundläggande granskning av byggnads- och miljöskyddsnämnden. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?
- Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin tillfredsställande?
- Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?

Den metod som granskningen baseras på är systematiska dokumentstudier samt intervjuer. Denna PM är sakgranskad av de som intervjuats och kvalitetssäkrad vid revisionskontoret.

De bedömningsgrunder som har bildat underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på gällande lagstiftning och kommunfullmäktiges beslut.

I granskningen har följande revisionskriterier används:

- Lagstiftning (kommunallag, förvaltningslag m.fl).
- Fullmäktiges mål (Budget 2022), KS 2020/1257.
- Reglemente för Norrköpings kommuns nämnder, KS 2021/0378
- Reglemente för byggnads- och miljöskyddsnämnden, KS-129/2012
- Riktlinje för styrmodellen i Norrköpings kommun, KS 2021/0476.
- Nämndens årliga arbete med uppdragsplan, KS 2020/1174
- Riktlinjen för intern styrning och kontroll, KS 2019/0608
- Attestreglemente, KS 2019/1492
- Riktlinje för ekonomistyrning, KS 2015/0144

Avvikelser och bedömning

Det är revisionens avsikt att nämnden ska ha möjlighet att förbättra sin verksamhet och därför lämnas rekommendationer till nämnden i anslutning till iakttagelse och bedömning.

Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?

- **Styrning och uppföljning**

Nämnden konkretiserar två egna mål samt ett gemensamt mål för samtliga nämnder för att uppfylla så många fullmäktigemål som möjligt. Nämndens uppdragsplan är antagen 2021-11-17. Av planen framgår planeringsförutsättningarna, budget, uppdrag och de fullmäktigemål som nämnden berörs av. Granskningen visar dock att större delen av den lagstadgade verksamheten som bedrivs av nämnden inte omfattas av uppdragsplanen utan regleras i separata verksamhetsplaner. Detta medför att nämnden inte följer styrmodellen för Norrköpings kommun i sin helhet. Likt föregående års granskningsresultat bedöms att nämnden bör arbeta ytterligare med att formulera mätbara indikatorer och målvärde kopplat till nämndmålen för att mäta huruvida målen uppfylls. Enligt styrmodellen ska uppdragsplanen beakta föregående års måluppfyllelse samt genomförd verksamhet, detta noterar vi som en brist i uppdragsplanen 2022.

Uppdragsplanen har följts upp 2 gånger under verksamhetsåret, däremot är uppföljningarna inte fullständiga då målen saknar mätbara indikatorer. Uppföljningar har bestått av analys av hittills genomförd verksamhet och presenterat avvikelser, dock går det inte att utläsa om nämnden agerat särskilt på informationen/avvikelserna.

Nämnden rekommenderas att:

- *Specificera målen i uppdragsplanen med tillhörande indikatorer för uppföljning och bedömning av måluppfyllelse.*
- *Inkludera i större utsträckning lagstadgad verksamhet inom ramen för uppdragsplanen samt formulera tillhörande mätbara indikatorer.*

Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin tillfredsställande?

- **Prognoser och ekonomisk uppföljning**

Granskningen visar att internbudget och uppdragsplan har processats fram parallellt samt att uppdragsplanen beaktar nämndens ekonomiska förutsättningar. Ekonomisk uppföljning innehållande resultat, avvikelser samt investeringar sker månatligen och redovisas för kommunstyrelsen. Däremot noteras att de ekonomiska

uppföljningarna saknar koppling till uppdragsplanen samt till målformuleringarna. Granskningen visar att koppling mellan ekonomi och måluppfyllelse inte följs upp särskilt då större delen av nämndens verksamhet (lagstadgad verksamhet) inte omnämns i uppdragsplanen. Det noteras även att de ekonomiska uppföljningarna enbart redovisar prognos och exkluderar faktiskt utfall med undantag vid den sista uppföljningen för året.

Genomförd granskning visar att skriftliga rutiner gällande kommunikation vid ekonomisk styrning saknas. Rutinerna har dock under 2023 förtydligats då otydligheter delvis har försvårat arbetet kring ekonomin. Dock har dessa rutiner inte dokumenterats vilket i sin tur medför ökad sårbarhet vid byte av personal. En uppdaterad attestförteckning finns och kontroll av attestrutiner regleras i nämndens internkontrollplan.

Nämnden rekommenderas att:

- *Formulera uppföljningsbara målkriterier som tydliggör sambandet mellan nämndens politiska ambition och de ekonomiska resurser som driver måluppfyllelsen.*
- *Framställa skriftliga ekonomiska rutiner och uppföljning för att säkerställa enhetlighet. Detta är samma bedömning som föregående år.*

Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?

- **Risikanalys och internkontrollplan**

Nämnden har antagit en riskanalys vid sammanträdet i november 2021. Granskningen visar att nämnden har varit aktiv i riskanalyserarbetet genom utsedda internkontrollrepresentanter. Riskanalysen omfattar väsentliga risker som är värderade. Hur de är prioriterade är dock otydligt. Varje risk är kopplad till minst en riskåtgärd. Däremot noteras att riskanalysen återspeglar föregående års riskanalys med ungefärliga identiska värderingar. Utifrån riskanalysens utformning bedöms den vara mer en välarbetad bruttolista än en riskanalys, eftersom den innehåller samtliga identifierade risker utan att omfatta enbart prioriterade risker. Vissa risker rapporteras som ”avklarade” i internkontrollplanens slutrapport för 2021 men återfinns i riskanalysen för 2022. Det noteras även att lågt värderade risker hamnar i internkontrollplanen och högt värderade risker utesluts.

När frågan om riskanalysen undersöks vid intervjuer framkommer att vissa risker behöver inkluderas i kommande års riskanalys då konsekvensen av eventuellt inträffad risk bedöms allvarligt. Det uppges även att vissa exkluderade risker i stället kan omfattas av det systematiska kvalitetsarbetet. Likt föregående års granskningsresultat bedöms att internkontrollplanen borde för

nämnden vara ett centralt politiskt styrdokument. Det är via planen som nämnden säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, budget och riktlinjer, samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Uppföljningen av internkontrollplanen har skett två gånger per år genom statusrapporter vid halv- och helårsuppföljningar. Nämnden har enbart godkänt informationen utan att agera särskilt.

Nämnden rekommenderas att:

- *Utveckla interna styrningen och kontrollen över de väsentliga riskerna samt ansvara för god internkontroll. Tydliggöra hanteringen av riskarbetet.*
- *Förtydliga syfte och innebörd av nämndens interna kontroll.*

Avslutande bedömning

Vi vill uppmärksamma läsaren på att bedömningen rör gransknings-tidpunkten och kan komma att ändras.

Vår bedömning är att nämnden har en i huvudsak tillfredsställande ledning och styrning av verksamheten inom de områden vi granskat.

Tillfredsställande		Delvis tillfredsställande	Inte tillfredsställande
--------------------	--	---------------------------	-------------------------

Vår bedömning är att nämnden har en i huvudsak tillfredsställande ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin inom de områden vi granskat.

Tillfredsställande		Delvis tillfredsställande	Inte tillfredsställande
--------------------	--	---------------------------	-------------------------

Vår bedömning är att nämnden i huvudsak har en delvis tillräcklig ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

Tillräcklig	I huvudsak tillräcklig		Inte tillräcklig
-------------	------------------------	--	------------------

Bilaga 1 Definitioner

Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionsred innebär detta att:

- verksamhetens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten,
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,
- styrelsen och nämnden har en styrning och uppföljning mot mål och beslut,
- verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

Enligt kommunallagen ska revisorerna även bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Enligt god revisionsred innebär det att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att:

- verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
- informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

I vår granskning bedöms ovanstående med hjälp av följande bedömningskriterier, som återfinns och uttolkas i Skyrevs¹ vägledning². Det är viktigt att i sammanhanget poängtera att bedömningen gäller utifrån det aktuella året och granskningen, den kan därför variera mellan åren.

¹ Skyrev är yrkesförening för sakkunniga revisorer, de utarbetar normerande revisionsmetoder för sakkunniga. www.skyrev.se

² Vägledning nr 6, Vägledning grundläggande granskning 2022.

Bedömningskriterier

När granskningen inte visar på några väsentliga brister upplyser sakkunnig om detta i rapporten. De kommentarer vi ger är av sådan karaktär att de ska ses som ett stöd i nämndens ordinarie förbättringsarbete och följande skrivning används:

- vår bedömning är att nämnden/styrelsen har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen däremot visar på vissa förbättringsområden och avvikelser av den karaktären att det finns frågetecken av mindre allvarlig art är rekommendationerna till för kvalitetsförbättring. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att nämnden/styrelsen *i huvudsak* har en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen visar på mer brister och avvikelser som behöver åtgärdas eftersom det påverkar nämndens styrning och intern kontroll negativt är rekommendationerna vägledande. Nämnden behöver därför uppmärksamma och korrigera dessa brister så att de inte förvärras eller kvarstår. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att nämnden/styrelsen *delvis har* en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen visar på allvarliga brister med en stor påverkan på nämndens förmåga att uppnå en god styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten behöver dessa korrigeras. Om bristen inte korrigeras utan kvarstår kan det få stora konsekvenser för nämndens arbete. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att nämnden/styrelsen *inte har* en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden som vi granskat. Nämnden/styrelsen behöver därför åtgärda och korrigera följande brister...